

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammlung des Gouverneurs Arnold Gijssels van Lier - Cod. Karlsruhe 462 bis 500

Korrespondenz-, Tage-, Rechnungs- und Gerichtsbücher, sowie Berichte und Karten in Sachen der Holländischen Ostindischen Compagnie, besonders unter dem Gouvernement von Anthony Van Diemen und Gijssels van Lier

Cort Relaes raekende de successen in negotie etc. - Cod. Karlsruhe 485

Gijssels, Artus

[S.l.], [17. Jahrh.]

Remonstrantie aen den Gouverneur-Generael ende Raeden van India

[urn:nbn:de:bsz:31-373741](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-373741)

Comp: eenigw. Zela. Tingu. van. Nuyter. Comtoire. Joud. De
houer. van. Drey. endw. Sed. daly. Dat. de. lumbach. vermits. Gewes.
Colanitey. niet. dan. By. Eene. Quanteyt. Gemadset. lot.
expedierendw. wys. in. Geoeft. endw. met. onyelooffe. Moety. van.
altes. Plactss. moety. By. de. Indes. versamelt. Berod. so. syn. nof.
de. nooduyftw. forteringw. als. Breedw. endw. smalk. Dastad. Canyas.
N. Semanis. Regros. (eeds. Gineesw. lumbach. Nequamit).
Sycandind. Songid. Regia. Madafocna. etc. By. Eene.
mooye. Denoia. endw. Giferatsw. land. Dey. vooordijf. tuun.
Beoomy.

Niet. By. Eene. de. Malitie. Brandw. Beuerd. Zbelekw. de.
lumbach. de. meest. Getroeg. endw. voersaer. de. Groofw. vinyf.
den. Breny. in. Odnyf. luytw. Drechtw. G. Gestation. tuun.
noh. dages. Mercklyg. vercof. Sonden. Dat. jaer.
Bedrye. Deed. Can. voooomd. oft. Praminet. so.
langw. jaer. Geen. Coepd. Ontbreeg. G. de. lumbach.
jaer. met. Andw. Dant. Rlyd.

Want. dat. eenigw. Meind. Voor. ons. endw. de. Engels. vertreck.
of. stil. sille. de. lumbach. tot. Considerabil. Art. slay.
Eene. moety. seft. de. nyf. eenig. syn. van. voooy.
Indien. de. Beindiny. Det. leyendeel. niet. voer. Dey. tlyk.
de. voooy.

Want. de. diarentgeyt. Deet. ons. van. hyl. tot. hyl. geleet.
G. voooy. E. sille. By. de. Gezond. Dacht. van. hyl. Drey.
Eene. sille. Dat. doordw. Dantidw. Coeplyd. van. de. land.
meerder. Gedect. lumbach. endw. Alderfand. forteringw.
van. Eed. ouer. lant. G. ter. see. naer. Dada. Moeda.
den. Atsif. de. voooy. berioet. Dan. Oor. ons. endw.
de. enyels. naer. Europa. endw. de. slyden. Gedect. van.
Indico.

Mer. sille. de. verbetering. de. de. merck. de. slay. der.
Geseidw. lumbach. Door. ons. endw. de. enyels. vertreck. oft.
stil. sille. niet. Can. van. voooy. getroeft. Berod. so. langw.
de. lumbach. Coeplyd. G. in. Coep. G. Dada. Dantidw. ouer.
lant. endw. ter. see. berioet. Want. niet. leg. staend. voooy.

G. sille.

So hangen dan den Inkoop door barbaerlicke Coeplijden van de
 ander lander niet gestadert, dan Quaden Gerboote ende vercoeren
 ge taltent. Door meer Gemette calamiteuse & de
 vierigen Inkoop van tyt tot tyt Ingesloope niet Comel yveret
 tot voorleeds, Gebruyckes, Gestraet verded: soo en boete
 egen. Middelen ten toevors, veel Min Int boete ten stelles om
 dan Sleeds Dandell in Dieratter ten trecke oft eenige soet
 dringem op Monsters in ander plaetsen tot voorleeds, pryse
 ten toevors, omme op kisco & Co. te vande, denne
 in Dieratter ten seueren.

Want Bedalieu dat Alre Giscrattom Coeplijden ende maectelae
 landdachtig volde sijn, die Daer op foodang onseerque
 Boepen van prof tyt ten doo, geen Geuade sulde wort
 Subject madeque, soo soude het jaer niet onrooyde boete, de
 goederen volgens de Gecontracteerde Monsters ten leede, tot
 den Geprefijeerde tyt tot in Dieratter ten toevors, dat
 qual genomf ten presidenten ende oerstaer van Onse nation
 van Gebrackere & naer gecoomes boete, naer den maet by
 liyde door Gestsingfij Goincrudins & Gerboote, ten toevors in
 de Coep, Bereide & vercoere van Daer Coabmands, salf
 veel meerder ongelde & sashidig dan den Comp. oft jaer
 Dienaden onder boepen sijn, welken onyede tot jaer ten
 Dierponderd. Bin ten Gereckent, de Goederen meer
 soude Bedwaer, dan oft ten on tyt d'eer ten Dand
 door Nederlants Faclooin waer, op Geceet, Begalt
 Datmen niet sal onder boepes boete Daer behouidise
 Bedriegde. Deeds daer mede in Alre Bandelingem soet.
 sinstels ende Begendijf. Geete Dinnic ten Daer.

Caeremaet. dan het mede maet. Geremon Treer boot
 der i geen Apparentie vertgoon, omme de Ceeds Danden
 in Giscrattom tot Gerbensin Succer is ten Dier te lles
 ende de Comp. tot veruolyg hand in lants Bancoe. Ende
 sijn de Bedeeien van India menen tyt nofstand om
 Dieratter fortteringem sulde. Denoodige sijn. soo soude
 Dand Dien. Inj oordeet ten Linbaer sandel.

Dierob

Douro, Nygge hou, ⁶ Syrrabath, Omtrent 150 myl
 Doord, Lyra, naer Bengala Geleeg ⁶ Anderma met goed, op
 merckeningen den tw vany, ⁶ Byder I Dant so neemz Omme
 Alre fortteynung, die in ⁶ Wiseratte, woos Oefz By
 yrootw Gedeehtz Gemadelt sjs, aldaer boordw Comp^a tw
 versorgz ⁶ in hys tw Derengetz, boornament ⁶ soo die
 Comptooitz den Masilipatan Gebiet Condo yeuc ⁶ B
 die Gebroecnerde linsdathz met geringtz cooradegiez segg
 Ongeelz, langz die vermaerde keiner Dangez te waate
 Jan Ouer lant in Doutratte Conny ⁶ A P yestra, E
 vderz, Daer toon d. ⁶ Opper Coepman Salomon voerkerst
 dndw den Coepman ysbraut ⁶ Piness. respectiu ⁶ Doedw
 Hoopw Geicu —

Ende also inbe. ⁶ By der ⁶ telt ⁶ admont ⁶ tranting
 Andw vertogez vand. ⁶ telt endw ⁶ fadiatureel ⁶ vandidz ⁶ Dandell
 Joscocomit ⁶ sildz ⁶ vberd ⁶ Geinformeent ⁶ sildz ⁶ om ⁶ brein.
 telt ⁶ tw ⁶ myddz ⁶ tot ⁶ Daer ⁶ vberd ⁶ tw ⁶ endw ⁶ mondeling
 rapportz ⁶ On ⁶ Gedragez.

Alkend. mit roer ⁶ By yad, mit ⁶ d. vboort ⁶ den roerz. ⁶ Do ⁶ dat ⁶ tot
 voorder onderzonck ⁶ B ⁶ establis ⁶ sement, van diez ⁶ Dandell. ⁶ Insouderz
 vret ⁶ tandigw ⁶ dndw ⁶ lndw ⁶ kennis ⁶ tw ⁶ van ⁶ linsdathz ⁶ vbereriatz
 Versoonz ⁶ sildz ⁶ vberd ⁶ Gertquideltz, ⁶ Omme ⁶ niet ⁶ Alkend. ⁶ also
 fortteynung, ⁶ op ⁶ Daerw ⁶ Atgoord. ⁶ lengtw ⁶ Dreetw ⁶ B ⁶ Gestaltenisse
 die ⁶ vbereriatz ⁶ den ⁶ tw ⁶ de ⁶ teedz. ⁶ dndw ⁶ int ⁶ Geerijctz ⁶ tw ⁶ vndag
 Maer ⁶ boornamentz ⁶ Omsingfz ⁶ tw ⁶ lettez, ⁶ dat ⁶ Gdz ⁶ linsdathz
 op ⁶ die ⁶ Mannierw ⁶ van ⁶ Guderattez ⁶ vberd, ⁶ op ⁶ Gemadelt ⁶ z:
 y emballeert ⁶ dat ⁶ Andersintz ⁶ in ⁶ vdw ⁶ tw ⁶ veel ⁶ versfteez
 Soindw.

Op die Gedann' voer tellingw ⁶ B ⁶ des ⁶ A ⁶ P ⁶ Gesondz ⁶ eydz.
 vand. ⁶ Opper Coepman Nicolaes Jacobs. ⁶ Ouerz ⁶ sijn ⁶ siddz ⁶ end
 van ⁶ telt ⁶ voerget ⁶ telt. ⁶ dndw ⁶ woos ⁶ telt ⁶ telt. ⁶ Dandell
 Met ⁶ die ⁶ Daxobz ⁶ linsdathz ⁶ is ⁶ per ⁶ tw ⁶ so ⁶ stabiletz
 stont ⁶ dan ⁶ in ⁶ Dancros ⁶ Benet ⁶ fond ⁶ des ⁶ Opper Coepman
 salomon voerkerstz ⁶ sildz ⁶ Ociladw ⁶ Inspectiw ⁶ van ⁶ Dactez
 uelndndw. ⁶ Adiondz ⁶ die ⁶ Gedandz ⁶ yb ⁶ Gezet ⁶ ex ⁶ por
 bitant ⁶ in ⁶ ge ⁶ telt ⁶ dndw ⁶ op ⁶ Blootw ⁶ segg ⁶ Anglistidw
 Benjalinn.

Benyadme endw dwo Comp: Maactheracad? Omnuw daer nyl
 wrootw proffyls Indw salaris tw troegw) Metnes? p Bandach
 w reformeer: sulca Indw nibe: Ew tot boordw Onderfonche
 van Oly Handel Inclincetw Mett d'nigh In Eoob Voorydnoom
 doert dwo boord: Calcula met Betes Circumspectus Con-
 sideratum sal didmly Seredres seert Indw Serobach
 w sponder, p alluicquz formac als tot deicorddingw
 arandw mder + g'troeches? G drof tyt geuendw kind
 w bates id bereysendw, of tw dwo Ew Comp: foidw
 Eromes tw hooz Alw tw Omerdrayedi? Sfadw. -

Want nachow maect dwo boornacm tw in meest beycerdw
 sorteringw als breedw en smallw dat taes, Candefind?
 Adclad, Serams of? Geuerruwt in Op g'maectw met
 van met 15 16 p? Certo verlied? Condo? Gedecortent
 w berde? soo bermooz indw Ew boel listerycquz / f tw
 mldter? Gbat Considerabes verlied, of d'z G'fdeed?
 wyls foidw w esuportere? gessd?

Berssejooz vandw boornacm tw Cooblygoes? Dedde? ons mch
 woeder? hijn van waer seyl onder reest dwo Goeder? ouer
 lant d'z G'teez van Canada. Daer on E? re? p spafue?
 Conne? g'troechde? wboroz als ouer d'w d'w p tw waeter
 p Bandack? wamron? Blykendw? d'w Onderstaendw?
 w p'ificatiuw? vando? f d'oll? G? Angelos? tw waeter?

Van boirob tot Souerattel? E? re? do	Ouer lant met Alw
woeder? van f? Brenges? croniaris? d'w? Certo?	ffolles? endw onged?
f d'oll van Brotegia? Indw? S'ratte?	Grooia? endw sinnau
f Saemey?	3 p? E? sorteringw? door d'w ande?
f d'oll in? wamron?	10 p? Certo? g'reccquent? Coor? d'w
Angedez? van Ep? Brenges? tot spafue?	12 p? Certo? Goeder? ongedez? B'w?
Saemey? 5 p? Certo?	19 p? Certo? ergo? hianew?
	Saemey? 5 p? Certo?

De? Roykwe? Des? Handell? door beclw? endw? Verslyedz? Coop
 llyde? soo? meygolles?, persiaendz?, Ameniens?, tw? w waeter? G?
 Ouer lant? Gedreue?, du? daer? toe? re? Mercedez? Cabitacell?
 B'ord?

Boort bereijft soo d' Conne niet hemm Datmen eenige s
Coop Bejoorden boortw' netmez Op soo Danige Onsecken u spia
ration van Drot tyt Angesiez In Comp: met meed:
verseeleert Deed Dactw' Contantez Vretz ten to' leggh
En Byen eruaren In Coopluydes Geordeelt uieerd
limbates met Ouw des Compstam' Vande Groote Effilia
Van Syra tot nof Geringer Drij: s' Pagan son
Vedacti Boers -

Mede dient tot Dra Diertentium dat Ouw limbates tot volcos
soo va t s' Geduerendw' van gro t niet vallez Dan Ouw
Van Giserattez (Alfoe boel veel funder Int ooghschijnmz He
Aensiez Det Cattocmum gaderz tw' Dact Gestomd
Vannecr Op Ouw Getroudegez Gedpammz id' niet s' boort ge
papt Gedz s' Geldeell Giserattez yedrijctez s' Dan
Oftw' Ouw Coopluydes Daer den gescidw' limbates moetez yeuait
Vberdez sulcx suller Vbettez tw' Onsecksfey. sal O' ond
vindingw' (Ouw in alse handelingw' Ds bel toz seermetst
id' In toe Commendw' Voetrez.

Carotue gactz.
Middt Ouw Voorgelitteerdw' Syrasw' Quartierez sondmz oede
Goedw' Quantiteyt Cattocmum Gaerz tot Nederlantz re toel
Comer BeComerz By Noich In Comp' Vbaerw' diensting
Van Alfoe (- Ged' boerez Gedylt) t Agrasw' Cattocmum gar
tw' Dact Georalyt Ouw strengz int moodelz GeCrij s'
Cndw' va t Gemadelt waer Voor diegeelw' strengz In
baederlant Onbequadm s'yd Om At t tw' vbruderz soo en
Vett t Det soodanigw' Aliance niet Alz Det Gaerz
In Giserattez Dat tot ser' Gespommz s' Gegetteffe
Op een' Oract s' floek s' id' -

By Beed O' L. Dactent epicterss' s' yfied' geodeancet
Dact Ouw L. D. Mayores' eysz van Cattocmum gact
Inferattez Jaerz Van boldacz Vberdz mids' tez tyoovam
nieubw' Cattocmum Gevbas' een vertronc Maacthe lac t
Maer Ouw Dorpe' Omtrent meffana s' (Antepouk' t' bood
freeddesw' Onyduer t o. s. o. s' O' tez Vber t' s' van
Amudabat s' Deteegz Op toe sendez Ommet' niede
Dactz soo Dact t nyt Ouw spinsters' Danda Comp

Dy

By Synne Wederrecht op der Dage van Basaer Obte
Cooper dindw By des Anderen tw Sameer l Boelch.
meer boordrecht Geue sal van Ditto Dacten By de
Dantsche Partij bandw voor Cooper d' Amadabath
fo tw Cooper also wel tw Consideraer id' By Daer by
Grooten Rbin' rez voer Bedalies dat de Comp' tot
minder Drijs. Peter dindw een yedi Dridig' salteeringe
sall Be Comen.

Salpeter Van Gede. foudendz Goedw Quantiteit sjoon In West Dindw
Drafincedw salpeter mit minder Co. taz G. Moylezins
Amadabath (Al' in Ayra) Comen versorgz, ten resp
detw indz in Amadabath d' ytez versjot van penningz
no. stw soo veel vastidie G. Dated. Distincte met de
sikalterman. Sounerendw oute l' byl boerz van dindw
Specie van in Ayra Onder voerpe id'.

Ick Daddw boogduome l' z prene tw ndm' de geijsst
200 l' salpeter ongera findet G. soo also in l' Detact
recht Comp' dindw landw van l' semer (daer de
meer tw G. substantieustw specie van daz Comp' op
tw Cooper G. in Amadabath tw voer sijnerz, vdelegz
mit Alkened. l' A l' z. kopias op de man foudw prof
iteerz. mad' de Comp' foudw Peter endw sijner
der salpeter. Also eenigw Dact' boordrecht van Ayra ont
fangen det' Bedoomez l' Doy Argesie d' de. d'
Mayoor By mit s' van de boorderz In Coep van salpeter
In Soueratte l' l' Gede. foudw l' z. Ansiez de salpeter
In Neederlant tot eenz laeger by d' Dedaect id'
endw soo Goedw prof. lyte mit rendet l' Al' naer rale
Volunne endw Grootw onderdijstet verty. l' s' z. Dient
Dact bandw boorderw Ondersonctingw tot naerder Gely
tey l' in l' Dactet.

Indigo. Dordyl. Synne May. Den Coninck Eabaian op de
Deringstet vant op brected' endw verdract van By d' de
de Europasche Nationen Dely l' Dect l' Dendza
Ded. Anil paegt tw beynctigez G. By synw Coninck d'.

Jerman

Terman By Dwa Comp. die Dandel so boorige vry deyt
 fauorabeleer toe twee staer. soo staet Decusmte twee
 of twee die Indigo sal eer lang tot volcediger bin
 Deuendaw prys Comp. Genegoteert vderz By aldier
 Bydwa Dwa Matier die Dandel endaw der meubde in
 Doop mit Beldoord. Op Merckingaw maer By der sang
 uedmz sonod heb. beclaw jaerz ten eer volgendaw
 Desfitt met allaw twee nyst binnige. Gude tegtz der
 Anderz (der stryt twee Coepz) die der Indigo of sooge
 Prysz twee Jagerz.

Ommev. Vtelckaw Quadaw die boor Bydwa Dwa Comp. a. indaw
 lander van yndcratter. die dindur tag. trafficquettenda
 Maer Deeligen Gebroontz boor twee Coomez endaw der
 Indigo op den Ouder prys endaw boer twee redresserz
 by Eigen Anderaw middeld. Coomez Bedencker of twee
 boer telerz. dan Dwa Capitulatiez die 1633. met
 Dwa vandaw eerz. emelshw Comp. op die Dandel
 Bedadnt Andermael twee hrolougeterz die reprobeterz
 endaw met goedaw segtz. soodanig twee detenotterz Als woodn
 ider Ommev in twee Commendaw Alaw Misver. tander
 tu lizer Bydwa Dwa Comp. boer twee Coomez endaw door
 dien middet Dwa particulieraw Coopluydz van Desu land
 Det verhoerz bandz Indigo. ter Dwa soo t doene. vbert
 twee ver dinderz endaw daerz bierige. In Coep twee Dwa
 Matigerz.

Want nach Dwa maer Dwa Bouw luyder van Daer Felica
 Am endaw door Gebroontz Maer By nach syn nyste
 meyerz. Ienen Indigo sullen bermooyerz twee Sacyer. terz
 By van Bydwa Dwa Comp. ab meubde met goedaw. omme
 van Remingerz vderz. Onder strit soo fall By ged.
 Oueren Coominyaw der der terz endaw meer. I. proffit
 Deuendaw Indigo. Geduerig Onder Bydwa Dwa Comp.
 Bedvanchz vberz. Ommev. Daer Onfconerz borderz.
 Dwyz twee radmz.

act

Jaerentegeendeel Ider syn Bedonstet Heede. Dny 18
berbant Coopendaw, Ouw Gementionnetted. Heerlijck
Ged. boordess Gebenit id) sal traecten-ten subventen
Endaw ten om Desse Ounne t' bet-ten Goet-ten Crygen
Endaw maleander id) boordeel At-ten ten sijn t' beelese
By Ouw Argaw Inhabitantes Heremarcquedert. Daer
Indigo op-ten Dooyen Kryse. Donden Doet. Albet
Abteendaw Comp. Dne uact maels tot Daere. Ent
emblaticz moetes Coepes.

De Indigo. Diana was onder trecke van Inchey.
Seygen Bedonst-ten in Persia op d' thoman de maon
Dontat. Her teyent. S' stont uact vordeet. van
beelaw. Coopluydes nof Dooyen Ten Gimmer ver
mit-ten met Ouw booryduendaw Grootaw Caffila met
den Ambassadeur vanden Grooten Natyon veeinly
endaw met Ouw sjeetep niet Gecoomen. waer dat betel
verdorie. Marctere. in Dindus-ten maectes. Moste
Endaw Ten Particulieraw Coopluydes. Ds In Coep
op nieuw. Met Altes nyl bindiges. Dier. Ooy. der
vangez voornement. By desie. hermercke. Dne. Ouw
Engelskaw endaw Diederlant. s' Comp. naer Ouden
Dewdoortaw teygen. Des. Anere. des. om sijn. Des. Anere
Indigo. op Coepes. sonder naerder. Dne. s' s' s' s' s'
Dne. moeste. Geres. vrees. om-ten sijn. Albet. s' s'
mynd. Bedindecend. met Ten voor. Dne. s' s'
Capitulatie. endaw. Ged. bet. trecke. van penningez
Aendaw. verawindaw. Dousslijdes. sonder. voor. Gecoomen.
Endaw. Dewdeert. Aberdey.

Jan Alsoo met Ouw vanden Engelskaw Comp. In presens
gestattent. s' dat met. Ouw Portugees. sijn. der
Despanner. eenigaw. Contractes. der. ten. Gead. Grootd.
sijn. Bedeindec. s' s' s'. Soo. Sal. By. Geleyent
Heede. van. Dne. s' s' s'. In. Coep. der. meet. s' s'.

Du Bois

95
Oirkon' vandw Comp^e Dienne^e verwordert sonder naer facte^e
dieren Op Eock (Gek^e voordess^e Oud^e faw Souuerneete^e ten
Altaer^e met Keyne^e Gedeele^e tot Expederendw Drijs^e te
Eooper^e men Begeerde^e Daer Dinder^e faw Beter^e S^e eyne^e
Boordelle^e In faw ruymen.

Comme^e f^e den raedw daer dw Comp^e Goedw Partij^e Indigo
Chinfeet^e naer Nederlandt faw retourneete^e, Conne^e Geer^e voor
deelder^e middes^e voorslaes^e, dan Goedw Comm^e van penning
kendu^e Konw^e liyde^e (onder Act^e Boer^e Intrest^e endw ber
pandingw van Althw Daere^e Goedere^e) Op de^e gesacide^e
Indigo iyt faw sette^e, Bondendw ten tydw want Dieuw
Gevard^e de^e triaere^e Eoepman Int Dorp Chinfeet^e (S^e
Eod^e Blyte^e Amadabat^e Gesege^e) Omme^e de^e Anil soo
Daest^e Gedeede^e endw Op Gemadete^e id^e vandw Boere^e
onder^e Gerboone^e retraction^e van Dieuw^e faw Ontfange^e
endw In die^e yde^e Daere^e faw stecke^e, Sbelche^e bers^e tot
van penninge^e Bly^e woerde^e Aftag^e, Sed^e des Indigo
vandw boer^e Eooper^e iyt dw fawcedw^e want Op faw Eoer
Daerdemaest^e Bly^e triaere^e Desse^e Bly^e liyde^e des Indigo
niet alleene^e merckel^e vermene^e S^e verualse^e, maer
Boone^e die^e, diw niet dan met Grootw^e Bim^e faw Anden
maest^e Om^e Sene^e, Al^e veel^e met gelt^e kende^e actie^e
liyde^e faw verstrecke^e Can^e Berde^e booye^e Eoome^e.

By^e Des^e Deleyent^e deyt, dat^e de^e Coninc^e van Sind
in^e van iyt^e eyne^e moty^e faw geliet^e faw deest^e, de^e
Daere^e om^e Dacht^e faw vernietige^e, S^e Blydw^e dw^e europas^e
Natie^e By^e syn^e Coninc^e ferman^e, die^e Bandell
in^e booye^e liberly^e exercitio^e aey^e faw^e Biede^e, soidw^e onbaer
afte^e dat^e syn^e Eo^e des^e D^e Houer^e den^e beneffend^e
eenige^e chine^e S^e rare^e Ges^e facke^e van China^e endw Japan
(weyning^e costendw) een^e missie^e des^e syn^e May^e de^e bes^e fect^e =
Omme^e (alboord^e de^e gerboone^e leyche^e verbieding^e yobserueet^e)
syn^e May^e beegen^e dw^e Goedw^e Geneyent^e faw tot^e verliact^e
vandw Nederlandtse^e Natio^e in^e faw^e fack^e vandw Amis^e
Monopolium^e met^e veel^e complement^e (naer^e der^e moor^e
Bly^e Onderdanig^e faw^e Bedanke^e S^e een^e maest^e nac^e fect^e
faw^e ver^e fack^e Geis^e, diuers^e yobser^e, Ouer^e laste^e S^e tract^e
S^e beleyen^e

Rebelten die ons eenige Jaer geleede int a. 1673 op den 15 van
des Comp. rijckes Cargadoem door gelt sijnstige Conuencien
onderworpen sijn geueet. Daerben den obediencien
verduchtes dat sijn May. gelien die nederlandsche Nation
onder saluaguardie te uedme. Is sy nicuot fauorable mandement
te vergunne.

4 Dat In conformitie vanden jongst verleden Sermaene soo
ghammet sijn May. ytrechtijf van onse goedere aend
Liefdancien betact sijn. ob andere Maetsse niet gefind
sullen beesen te betact.

4 Dat soorbanneer die gerechtigst. soo van op yacudie als a. 1673
commende Ca. Filas (ge. bookez gemet) inde set dancien
betact sijn. die selue prout in d' Ap. Bandigo Gedespeert
sonder dat die selue daer tot onse merckel. Inrest a. 1673
de vrede.

4 Dat die gerechtigst als bookez volden beese. general. all. onse
Cargadoem. geez ijt gesouder mooge bealincen vrede
ende aend mee. T. kiedend verhandel. sonder dat die
Subalterne Conuencien (ge. la. 1673. enuacze vort)
sulle vermooge naer daerz Willen ende opgestel. prijs
die selue den daer te souden.

4 Dat (acpter volgend die sijn May. ijt druckel) beuellye gen
Deysensijn. Lagie. Caroid. kaders. Is die s. Conuenc. vde
beuudez sulle vermooge van onse op Comen. Is affgaene
geedere eenige. Adoll. oft die gerechtigst te gemet
te met goet deyt. beuanc. of die onder vort. vort
dat souden mooge vde. Also sijn May. gerechtigst
voor al in Bandax. Inrest betact is.

4 Dat van allen conuencien inde vdegen beuude moog vde.
Is op onse Anclast. all. Conuencien. ge. Is
vaster. replist. sulle vde. den nae. T. geleye. Dore
die yro. te. goedere te sonde. oft desel. te. ver
goeding. replist. Is. Is respectu beuude. inde. vort
die roper. aengevond. vde. Item dat onse. Caffin.

66

Soe yets moyste ontbrecken allw hulpe endw bystant sijn doer
G' ou' schijn voor alle staten, yerbeldw G' ouer laste d'elken
Beiryoe.

Dat ons w' Caf' pilat' op yeenigw' Maecten, Arrestabel, enige
ouer laste yedw, of iuw' t' d'at twee sal moogez ontwoon
Aberde.

Dat op alle Maecten waer dander doer of iuw' d'ruer d'wge
Bieders verpicht sijn, vreesz ons w' s'fildenaere (sonder eenige
conueniencen of iuw' iul' stat van lot) tot d'w' d'omstede be
talingw' iuw' Con' t'ringere.

Dat allw d'w' Maectelacten, in dien iuw' vanden Nederlanden
oostindische Comp' van Onse t' vreege sijn, Couper vercoep
dander doer endw ons w' yerechtig' sustinere, G' tyenw' d'w' d'
yebodez waer d'w' respective regentz of iuw' stat d'ouder' aez
iuw' seggez sonder eenigw' sekuped' moogez doer, sonder cald' die
maect' noch yebent' d'w' schijn souerzouw of iuw' d'adre mindere
d'w' sijn' vermoogez daer ouer moyed' iuw' wallez of iuw' mis
dander' waer iuw' d'w' schijn met eenige yefnyerendw' prattaz
iuw' d'el' t' G' in d'and' van' resten iuw' stallez omme
ouer soodanig' s'fild' d'w' s'el' d'w' iudoc' a' t' te neemz
yeb' noch dit saer in Amadabath vanden d'cers' genou
d'ouierneit. Cangered' dan: Onder leyt id' maer
soet G'eboude d'w' mis'ert' tant voor vieldw' t' seliun
d' d' acuelastw' van partijw' yentet' s'cedw', door d'w' rest
pectiun' Nederlanden Capiteynz d'ullez yecorrigent
of iuw' naer yelegent' t' yecomodent' v'erde.

Dat d'z' d'w' d' and' d'w' d'and' in sijnw' May' landgou
ver d'indet' s'illez moogez beruolgez, sonder' meer met eenige
nid' d'w' col' t'ruinez beswaer' iuw' v'erde.

Dat d'w' l'ind' d'w' van Douros G' onse speccerey' of iuw' and' d'
Caf' pilat' vry' G' v'raent' ouer d'w' Reuick' G' tot ind'w'
Comp' d'w' d'w' in Agta moogez aez coomez sonder' moyte
van d' d'oll' eenigw' yerechtig' t' (soe sy' d'et noemdz)
of iuw' y' d'w' and' d'w' iuw' betacez noch d'et d'w' yoderez yep
d'et' of iuw' besist' t' s'illez v'erde.

Lacretia.

67
dus yndeminterdus subactem. **S**ouuerneurs Kayers
vaster & tolluacres. **S**ind. Daer van tyt tot tyt ver
cloicquere dus Comp. goedere & haerum dienacres vordere
exactie & btacatie aez tuz doez.

Summa voor haerum mit **S**uez & by geuoydus gratitudus
getfentere met allow eerbiedigheit & vortys, stou Solemnittet
ouer tuz lechere & statie & respecty. **S** voor synne
May. tuz versijng be doctue yez extraordinairu coste
gedaen of tuz eeny exbret. **S** leyact, anders als oer
residderendus Cooman ab yesonde. **S** want be daliey doct
de tyt tel van gesant of tuz ambassadur, altuz grooty
yehohf & excessiuu expendis soudu naer haer fleche, soo
& combt det met dus Conditium vandus Comp. (ubiens
stact by eez Cooman. **S** niet van dz doofp. ver
mooye moet yeconsideret be dree) niet ouer dz. **S**
soudu oer niet jeyen tacendus vteymig tot dus sacque
vordere.

Sindus yed. in allow dus Pindus tansus yevdeste, alusact dus
Comp. onder dus sifadindus & fubel be Payer van eeny
matige Prince endus velleu gettsingrige Souuerneurs
moetez dandeb. **S** indoudert enuacres endus discretu
versones tot Directeur. **S** offer doofp. lach van
dandeb vterdy yerequiere, videru vartuete & det
shy enuoyante, dus present. **S** duu nu ez dan ouermyoeb
gedaen die meez soo beuallyg machere, dat dandemee dus
yint. **S** tuz dndus beudolentiu van grootu yecapleer
vterf. **S** soo is insonder d. den dndacres & discret ouer
doofp. int Comptoir Syria (als syndus f doofp. van
Cominco & met dus important dus dandefinguum vterfied
van nooder, onnu in allow vorkuallendus yelcyent det deez dz
yemenez Oirboix vandus Comp. tuz veruordere, & allow
voeryenomez yevdeder lege dus Comp. goedere endus
dndacres tuz stitte endus dus yinstez vandus vterfooyez
asap det dan & Assalet det dan, (dus ondu naetiu
aluyt vteru & foe yedacnuu dndere, yedlece quere.
Dedde.

Inde Souverainne aendw man gedraeft sijn: Wantter de voorige
pryse comen in geuoert. En diez voin te geitnou handeltet
veerigau stant gestarft vberdey. -

It sin tinerde voornacindit. te respectu vanden Macis
Nootez En tompey daer mede qualijck. mooged. id. Jemant
du Comp. du merket bedruet can. Nageb. diemey in goed
qualiteyt gesonde. onnuwe hyl. du Deutz En eyess. op
du Ein + Hartmondell of tuw in perssias tw Claddes
En haerly geudimpeerde. Dandell ouer Macassde indw
Quartiere van Amboina. By gebedes van gepretendeerde
voin tez tw doez abbandonnetez. -

Inde Dandez van Susecrattez. En Indistan. vberdey.
Sactez met goedw voin tez gecousumdet. En vertiet
du onder taendw Quantiteyt van Speerey. En Indisye
Manif. factijez tw vberdey.

- : 15. d. 20. v. w. Nagelez
- : 16. d. 18. v. w. Nootez
- : 10. d. 12. v. w. tompey
- : 20. d. 25. Socquels Macis of tw Soeyan
- : 35. d. 40. v. w. Sappan Doint
- : 6. d. 7. v. w. Dandell Doint
- : 2. d. 3. v. w. Aguil Doint

Wat Quantiteyt daer meerder gedroeft vbert. id. tez ouer
vleet. En can niet dan du goedere meerder in talling maten
En tw minder Quance doez redere. Van vbanneer du
vber van d. tez carit geslootez. En diez toe voer ouer du
Ein + Hartmondell vbertraw ver diudert. Soindw du
bouit. taend. eyss. vber. 1. moogez vermeerder vberdey.

Sactquene sijn noyf tamed. begeert. En du Jongstus yge
sonde partij. in Souverainne aendw Moors. Gouverneu.
Sacthem. Min mosca met tez deez met voin tez vberdey.
Sulca eenigau. Car. tez Sactez vber moogez derudacta
gesone vberdey. Daerdu maet du Engelse tytmu
Quantiteyt

quantiteyt meer aenbrengende, eenighe fructen van grove colic-
sondes met Doct van Syra (als verreesse) dan leucryum
vande Comice, seer begeert sijn. Daer tegendeel dan
roode Colic in ynskrattum niet getrocken is, so raet
Daerum valcuk oock meerder prijs. Daer t welck tot een
pra Dins alhier Cortes. Dese wille by vinge.

Sijnetse **S**oude Comice syde is presenten niet getrocken
dient eyenw gesonde, voor de aler die van out by dunn
Magadynen in Amadabat d resterde. vercoeft sijn. In
Jongstue partyen id Anno 1633 vercoeft tot 166 ropias
de Maon o taw 3 1/2 B. Dollants daer presenten
maer 148 ropias. Daer marj. sulca ditto syde niet
veel meerder bin. In Nederlandt Can yedebereet
overde d aliso.

Fin, loot, ^{formidat} **Q**uich sulker. **Q**uich sulker geest met medel verlic
get. by dunn vercoeftue partyen niet dunn sjebeze. Bandes
d Symont adroiturum in Nederlandt aengedoomen,
for siez id. Ende dient in yeenaw quantiteyt altoos ge
sonde.

Mant overhandvoerde onderdijst d verlic by manquent
van goetw sin tagium of taw bekoer. taw sijn op ge
seydenn quichsulker id gesurportect. **S**al d. **S**al d. **S**al d.
by dunn gesonde factijrum d gesloote negootum boucgu
niet sonder Amiration bevoege omme vdeleken spillingen
d dater sinu sjadu voor taw coonid. allaw t quichsulker
in Nederlandt yewelt dient in Cullsum steend Camid
jdet doudendun ongederde. 50. 160. B. Dollants d
also getet tade d tade in bicantaw Doutum Cashens
vdele dinst georeen. d getdaerpijs t. d int midde.
doorsfootez. omme ditto Camid vand ander t dseyde
tunn van boonid sbaectum taw moogez syde, mitd al voor
onsijsteb. taw lenes dunn Camid dinst d sonder eenig
sander t vdeleke lectagium vercoersaetgu. seidun vermenig

69

Sijn, dat met d'w' geseyd' Camer' denig'w' daeg'z voord' a' s'f'ceping'w' t'w' v'nd'z, S' Cooper'w' gedreien'w' heere'z t'w' s'nes genou'ig' sad'm can eroude'z v'erde'z. S'by s'us t'ineer'z, soo dit ye bruyck' ten maek' beed' mit v'erde'z. Ge telt, d'w' Comp' sal van hoodanig'w' groot'w' leccay'w' S' ont'erdray'et'lyck'z s'lies' naer' maek'z v'ent'yl' s'yn. —

Du speerey's S' Denerag'z all'w' i'yl' lams'w' Eochmans'f'at', tref' s'z d'z Doeg'z t'z merck'z S' d'w' meer' t'w' consumpt' in s'gra v'eresend'w' t' middel' p'unt' naerd'w' omleygend'w' land'z van v'eur'z, la' door' Most' Dan, e'z S' v'erde'z stapel van all'w' Manufactu'ck'z t'w' Consider'ez, v'ant' s'foen Sou'rat'z of t'w' Amadabat'z ad'z v'atien'lic'w' Cop'ly' d'z yedeseteert' s'ind'w' met Cas' l'is'z naer' genou'imeer'z s'gra S' om leygend'w' plaats'z v'erde'z op yeuoc'et' om' d'z Doeg'z t'z v'ry' end'w' mees'w' vertiering'w' t'w' d'w' s'enges'z yed' deel' g'iserat'ez ten respect'w' d'w' menig'w' van v'eydens'w' Cas' t'z, d'w' yez' of t'w' v'ei'ne'z. Speerey's in d'act'z Col' t' yestr'ing'z, niet' maek'z t'z is' d'et' act'z t'w' deel' vand'w' speerey's, d'w' saer'z yesonde' v'et'z t'w' vertiere'z —

Der d'al'ic'z om'w' d'w' v'oin' t'z van 30, 40, 50, e'z N' E'to d'w' d'w' v'oorcooper'z (bond'z all'w' ongetoeg'z) in Sou'rat'z by' op send'z d'w' v'oorcoep'z van y'entionner'w' speerey'g'and' d'w'z, v'ord'w' Denerag'z Comp' (tot sustentat'w' van d'act'z fract' S' ont'la' t'ing'w' van ongetoeg'z, d'w' om'ermyde' lyck'z ind'w' v'euserat'w' land'z yed'z diem'z) t'w' erlang'z, yants' ondid'w' t'z d'w'z t'w' speerey's ten t'w'ige' v'einaens'w' Cop'ly'z in Sou'rat'z, ye nou'ig'fac'm' tot d'act'z v'ill'w' heur' S' tax' s'act'w' t'w' v'oorcooper'z maek' all'w' soo d'w' met d'w' s'f'cebez' at'coom'z be' d'w'z y'conditionner'z mit d'z v'ers'et'ker'w' Cass'la' naer' s'gra op t'w' send'z, om'w' aloack' met y'emaek'z S' tot s'et' v'oin' t'z gen'end'w' v'ry'z yedeseteert' t'w' v'ei'ne'z v'beleg'ard' s'yn'ere' s'uan'c'w' d'w' ongetoeg'z van d'it'co —

Comblou

Comptoir niet alleen d' rijked' supporteerde sal, maer onse
residentie sulle altyt by der Dant vrees, omme d' penning
van gedastw' speerey' geprocedert, tege' Amst. Dintach
of tw' eenigw' anderw' Hof sijn geueno' Copmansz' van
om tw' sette: of tw' met 1: 2: 3: Jan's. G. G. te Donders
v'm. T. P. Wi. sel tw' remitteer', ter plaect' tw' oact
van noodw' sijn. -

¶ Het is veel d' s'hoond' g'limp' dat eenigw' opmecterdw' voor
d' Comp^e vorderd' is, daerom aen tw' brenge' Caragatens
in d' s'lag' prys' Courant in D'outratte' tw' vercoopt
G. tot g'ereet' gelt' tw' madche', omme d' contant' tege'
d' geey'st' retour'z' dated' tw' bes' reeds' oft tw' renio
j'eerz' ter plaectw' oactw' vberde' gerequiret, dan d' w'
goedere' by d' w' Magasijnz' tw' Dond's, of tw' naer
anderw' Comptoirz' of tw' sende: Maer demack' om' gepres
imecterdw' v'm' te' veel sijn in ongelde', laccagium' G. ver
leep'z' Intre' T. Consumtere', G. d' w' vert' soondw' proffytz'
(op verrew' naer') niet aenbrenge'.

¶ Maer Dieren tege' staet vberderom' adz' tw' mercken' dat d'
particuliere' Coplijoez' of tw' vbercoopte', soodanigw' on
gelde' G. Intre' te' mede' seer' naer' vber'z' tw' redden'
G. eenigw' goedere' sulle' adz' plaec' sonder' daer' op mer
k' v'm' te' tw' beoogez': be' d' aliez' (ge' vber'z' vande'
Incoop' geseyt) dat daerom' ongelde' van Castilaz' in
op sende' G. vber'vber' van D'entrad'z' alse' daerom'
Copmansz' sappe', naer' anderw' ende' vber'vber' yel' yem' land'
vber'z' d' w' gebeldw' G. subalterne' D'ouickend'z'
G. vber'vber'z' vber'vber'z' ind' vber'z' grootw' vber'vber'z' G.
meerder' maect' geltz' aen' daerom' D'itnad'z' veel
vber'vber'z' vber'vber'z' van d' w' van onse' Nederlanden' (alsoo'
s' Coninca' s'ermaz' G. respect' d' w' Omtrent' sijnw'
May' G. alse' grootz' yemete', vber'vber'z' d' w' s'orb'itantis
G. gebeldw' vber'vber'z' vber'vber'z' om' d' w' vber'vber'z' vber'vber'z'

fienhyam

particulier van de Daerom goederen niet is comen ontgaet met
 Casilias op de reisende gedaen vberde.

Onder naerdenaer dages en naer, die voorgenomen particuliere
 Coeplijde, by die voercoope, versende van specterij, groen
 vberde, die sulcx sy van daer tot daer traagere des voor
 coep sijn continueert, vberde niet souden voornemen by
 als die ydel merckende anancas daer by sijn calculeere
 vberde te waerommen dan die Comp. soo danij sijn
 profijt niet toon yeigent omme daer op te comen
 sijn souden dat sijn vberde ongeder by de vberde
 van meegesteden specterij en vberde te souden dat
 niet soo vberde anderum importanten handelinges yemel
 sijn deet.

In soukatter sijn oock maer souden Coeplijde, die die
 ydel deel van partij marstij sijn als eenig diegerborde daer
 partij des Comp. vberde, daer van die daer te noyt
 der sijn naem bekent maekere, soo te onsdag van
 analitische Douuencuk Mirmosa, omme sijn
 staet enden rijkdom voor hem vberde sijn souden
 alsoo desel sijn gebede sijn ontgaet, als anderum
 Coeplijde die vberde sijn groot vermoogen is: acs die
 ontrent ons daer niet vberde yemel. Sulcx de
 goederen voor hem vberde Comp. sijn yel contracte
 enden sijn te Coeplijde met sijn yedel vberde
 niet yel test, of sijn op die naem vberde Comp.
 onder protecxion van onse Casilias te yel van
 Neederlander naer Agre Ob gesond, daer die de
 Comp. factere con-trinjet, die voor sijn
 particuliere rekening van vberde te hem Com
 tenig erkentem sijn als die naer te vberde te sijn
 te door dit yel den vberde. Naer partij is
 souden als sijn yel. Dat yel vberde Coep
 lijde sijn vberde of sijn te yel vberde
 die Comp. loogian derde als die, omme naer den
 goederen,

goederen sijn vragh. Waer onder een COMP^{as} maectelacks
van den dages gesubornect verordend, beclayged.
Daerom persomagiun sijn speck beclayd.

Mede hebbe alyemderet. Dae boorgelude van Naden partij
boord, die Compans, sapper aendae ander Compans. At
den naem vande COMP^{as} (als boord) mit yodae vbinse
alfoe beclayd boord vbat. Prysed dem verclayd. Syz, verclayd
alder sijn seluer vande COMP^{as} finalycke, gecontracte
Diet vbel beclaydendae niemant sijnlyc syz commissiun
dau goederen sijnlyc aenslach. o. sijn dem etz ondergette
doez. Nietendae dan bent sijn soddanig Compans
(dauv blinde: meyned sy als Factoor van COMP^{as}
gebruyck boord) quansijn indae gecontracte partij
ten contingent vbelclayd mit dau vbin. Itz dau van sijn
Compansond geniet sijn declayd betack beclayd vbat
door sijnlyc corte facter etz ongelooft sijnlyc rickdom
heer vtsaemest.

Itz vbellyc soo langae desae quaed. Medede getolleret yez
sijnlyc sijn verclayd. Fact etnigae particuliere Compans
van Instratte sijnlyc poogd, dau ad sijnlyc beclayd carvasoem
by dau yants sijn partij. o. sijnlyc etnigae gedect, in sijnlyc
van COMP^{as} in sijnlyc coabed. Itz sy vclaydclayd. Wisselacks
antdorreyt mitsyaders dau sijnlyc. Maectelacks anflislyc
tedd, teunact naer beclayd beclayd besnoyt. Itz dau vclayd
Compans, dau tot noy in dat yunct. stetequid, dat dau sijnlyc
Naden partij dau goederen vande COMP^{as} mit sijnlyc
verclayd. Itz daerinnae maer als Factoor sijnlyc
laet, dau COMP^{as} yadogium vryed. Itz sijnlyc scrijvel moogd
gebruycquid.

Itz segg boornamented. Itz o. sijnlyc van verclayd der
specked, vclayd mede dau COMP^{as} naer beclayd yunct, com
Danded sijnlyc datud, beclayd. Itz dau sijnlyc maniere van
Monopolium ad daz meer yementioneerd. Aligslack sijnlyc
verclayd. Itz soo sijnlyc sijnlyc sijnlyc sijnlyc.

Mit

Met Coopmans, jappez diu vandum engetz, & anderu Natiez benefen
on' acindum marchet yebro, ft voerdz, dient naer gelegenhd: gefand
tgy duw selningu om spillingu endu meeder verlicd: voortu comez
in Contrakt: pry: Contract: des eers idz Coopmans duw bestum
tuw deeteerdz of tuuw op Consideratig voortz yetz Sibteert, naer
Amadabat d' S' Jytra ob tuw sendez... -

Longe bez
Dortugets
Consistitidz

Naer dat duw Engetz Naialuwa marst voorsleedz, daer naer Simatru
Normandell, Bantens & duw Eylantz van Comored' vbaere
Noet: Syn succet' suet' naer dz andredz tuw reedum inda' Edons
su' Daluwa vveddrom veel kengedoomd, duw naer volgendu' S' Jytra
& Jael d'oz tuw vbaere.

den 10^{en} Sept' t' Jarst duw Intelligenceion Comend' met Dinsch vas
Bantam.

den 14^{en} october. t' S' Jytra duw Vals' yact' t' Comend' van Eylantz
van Comored'.

den 15^{en} dnto. t' S' Jytra duw reformatioz, met 150. la. t' dz peker
van Simatru.

dz 26^{en} dnto. duw S' Jytra, londez, & doep veel in April 1634. hylt
Engelant vertrochd.

dz 19^{en} nouemb' t' S' Jytra duw Jonas' met 100. Baek' als Betrad
Syduw van per' siar.

dz 1^{en} Decem' t' S' Jytra duw Aler' singe in April laest leedz
duw Engelant yes: & aldoordz in persia ad
verbet' t'.

Wilt dit midu' secedes' Bebbdz soodanig' Capitaed' becoomd
dat alhuw daerwa loopendum penningz abeposito monterend' ten
dide tyt ongenet 100 b robia of tuuw 840 b guldens' Syn
af t' geleyt t' Jytra seccu' (yet duw S' Jytra Decem' majoor
duw seccu') dat daere onlangz ydoctum' cortu' & voorspottig
voygidz, duw Engetz Com' groctum' vdm' t' dz soindz towa
krengez; by aldiz gescidum' prof' lytez & meer indz kanc
kerduw Intret' t' Dier tuw landu' niet vbaerez gesmothz
vbaer van in' reumael Outlas' t' dz yetz yetz S' voorkact
om menober' Incoep' aen tuw vanyz by der Dant Bebbendum
& met veel volcho, grootu' S' Jytra & Col' t' dz Comptuon
besbaert syndum' soindz eerlangz triactz vberd' in vbat
kinnendz t' tact' daerwa seccu' Consequentez' soindz
coomd' tuw veruassez... -

Weser deſz in d'us aengetooms president Mr. William met vter
edz man van ſonderlingu decteriteyt) veydeſz voorsidndum
Deet van: adz bang ſynne regeringu voor Daedum
ſetaringedz vſillz vooreomz & prauentres, met f'edictes
van allu' extraordnatiu ongetoed, tot edz daed & ninder,
ald' diu' van ſynne antdeet veydeſz fluytſ van allu' on
preſitablu' Complicidz & f' verſtudy van allu' ouertallig
dinactz.

Deſz medum beelgemectum president considerendz: dan ſuodum ym
ſtateni ſum van Dandel, door yerbefen Calamiteſz & ſi
deſz Darmitidus ſinl pagt bereofadctet, vander legimium
Deet ytraſt met d' portugeeſz etnigum vorder condit
ouder deſz naem van bet tant of vum vreedum adz ſum yacz:
omum niet allenedz Daerum Dandel met ninder maſz
van ſ' ſcepez ſum veruolyz & vorder iyt ſum ſpreyde maſz
dan euertigum ſiz dien vum & vorder vander gemectum por
tugedz ſum yebrycht.

Quom i' d' om' ſadegium naer beekum getdoudz ſectetum
correspondentium met eendz deſubtiets & padrum ymadnt
Donlo Remao. ſoo beekum yebraſt, dat deſz ruytend
vycery Condu' ſinl Dates yeaſ ſiſteert met ſynne
racum dan aengetoedum vreedum. By maniere van trecht
of vum ſiſt tant Deet adz yucomz & met deſz voerb
president in yea-pononeſz geſolemnistert: ſoo ald'
vubum & d' doordz offer Copmas Darent-pictes
met Det vorder yepaſ ſteedum om' tandes & vbert
aenget, ſat vbiend' Mis ſum (om cort te vbeſz)
ond' yedrayez.

Deſz vreedum doudz door d' Comp^{agery} ſtadedz Commert
indum Inſtrayſum & perſum Landz ſeen naedely
& prajudicabel. Want dan portugeeſz van enygel
Oranahum maſtſz ontleding & niemans dan d'
Nederlander ſum vreesſ Beſſem, allu' denoyez

Deſſez.

sullen aen vrend, grooten & geveerdigen *demadis* in see-ten-ten
 omman om sjeep van *COMP* vanden *Comp* ten *Comp* vanden
 t'gebruyck vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 sulcx dat vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 van tyt op tyt di *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 des vanden met meerder onged, ten veruolgh, by aldy
 der seluen niet i eenemael begeerd, ten verlaets, *Comp* vanden
 geschoorn, ex *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 ten laets po *Comp* vanden *Comp* vanden.

Principis der *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 daerom hetid *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 dibilan consis *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 ten onder *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 op per *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 insupportablan *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 manequan van gebruetendern *Comp* vanden *Comp* vanden
 s'waerom *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 bevoel *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 gants dien *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 ten machd, omman met desder *Comp* vanden *Comp* vanden
 ruytens *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 alsoo daer ender *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 s'waerom *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 Commis *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden

Primario: om dat symman *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
Comp vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 met edz leger ten lande genouyghed, ten bloccquere
 sijn.

Secundario: dat symman *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
Comp vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 vonden, om daerom vloot van *Comp* vanden *Comp* vanden
 ten verforsecer, sonder daer vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
 lies, of ten *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden *Comp* vanden
Comp vanden.

Want goet tussen landen & tussen vaders besloot & van allen
tussen voer onrecht. Door geschied van vinder & alderhanden
nootsaacht. Deed, daer van in boeract niet gepromdeert
niet bas tant geoordeelt vter etz lang diertijne beeyering
niet tuss stad In veleren genast duss Comp^{te} teemaele
banden ma, ft der portijgetz, sondaer wdes, omglaeyd
niet allenebz duss traft tycqum op Persia & gusdran
maet meduss du Wm. A geehenduss. Nper Dandel lang
Dus Degeelluss Ein tuss van India & Malaback
allenebz besittz. Dat wdes etz geveens, ftuss & voel
duss Generaluss Nederlants Comp^{te} seer voor
der tycqum suctum wack. -

Allegent tuss Dact. Men daer vant Dabils waertijf commenduss van Persia
Want Dabils vattijf duss wly, sonder Dandelijne met Doocy: Gem: Conne
van Idiapour affarent seer tecommen & instructiense
maetbz sal. Naerdmact ditto waertijf, ft metrendel
vandaer ingelaedz goederen een van symm May^{te} Doer
elinger teuss beldoordz, duss alreede gebz by Franslae
van Mis sussen hier aysterstaenduss can gesich vberd
om duss resistituss seer een tebz & vrindebz doch sstijue
deet. Sulle oock voel conuss geveindz by aldie
getz beldoordz satisfication becomen, naer matz dact
oer Dactum claftebz ad symm May^{te} van Persia
alreede bechuss by dez selue vermoeytuss, sillez doez, duss
Comp^{te} des salidz moytez sal vberd aenyedalz gebz,
alreede bespent Dessz de Sullan van Sameron
int netmebz vant genocinduss waertijf, niet alreede groetez
vergenoyt Dadd. -

Wly vordede in desu conjunctiuss duss vreedijne Joissancuss
vandidz Dandel o tuss tuss yterijet van Dactum
Aetdesz als noz verrauss nitter & dien tuss als woerde
vbele duss Comp^{te} by d aen Dactijne vant Doors:
waertijf becomen, deet, leere duss also Politicuss

teyillz.

den ickel ^{de} ^{van} ^{der} ^{voorst} ^{al} ^{si} ^{tentium} ^{van} ^{sijter} ^{is} ^{volck} ^{omme}
met desset ^{van} ^{begult} ^{Daman} ^{tez} ^{van} ^{ter} ^{is} ^{is} ^{voord} ^{groot}
Mayol. ^{van} ^{van} ^{innadere} ^{dan} ^{alsoo} ^{voord} ^{voornemens}
Deymet ^{van} ^{onder} ^{handeling} ^{met} ^{van} ^{portugees} ^{ter} ^{dier} ^{tyt}
seer suspect ^{van} ^{is} ^{by} ^{vers} ^{handig} ^{gevoerde} ^{reliet} ^{is}
voort ^{tekening} ^{allene} ^{te} ^{de} ^{omme} ^{van} ^{ongue} ^{van} ^{ongue}
van ^{is} ^{van} ^{ter} ^{taeg} ^{voet} ^{op} ^{goede} ^{consideratie} ^{by}
in ^{van} ^{lange} ^{tyt} ^{secrete} ^{indam} ^{intid} ^{gefond} ^{is} ^{des}
ickel ^{de} ^{gedaete} ^{voornemens} ^{noyt} ^{maet} ^{andere}
yelic ^{is} ^{van} ^{yeuez} ^{maet} ^{reciproque} ^{met} ^{doof} ^{is}
Complement ^{naer} ^{der} ^{moore} ^{rely} ^{van} ^{belet} ^{des}
Al ^{geseg} ^{met} ^{jeg} ^{taend} ^{van} ^{tyt} ^{let} ^{tyt} ^{by}
sijn ^{versouche} ^{font} ^{van} ^{persistere} ^{...}

Omme ^{met} ^{een} ^{van} ^{by} ^{van} ^{Cominge} ^{by} ^{forma} ^{van} ^{nie} ^{eenig}
conditio ^{aan} ^{van} ^{gatz} ^{voorgis} ^{de} ^{van} ^{Sidarig} ^{des} ^{dat} ^{gem}
May ^{met} ^{des} ^{andere} ^{is} ^{van} ^{is} ^{van} ^{oorloog}
is ^{seer} ^{leloer} ^{oer} ^{des} ^{andere} ^{staet} ⁱⁿ ^{de} ^{van} ^{visiapour}
al ^{de} ^{voet} ^{bet} ^{is} ^{geleeg} ^{te} ^{de} ^{van} ^{portugees} ^{is} ^{de} ^{hand}
biedend ^{des} ^{groot} ^{lijf} ^{tot} ^{van} ^{cryg} ^{sonds} ^{naer} ^{den} ^{maet}
sijn ^{incomp} ^{van} ^{van} ^{voornemens}
by ^{van} ^{Cominge} ^{is} ^{Combay} ^{hand} ^{bet} ^{taeg} ^{dat}
door ^{merck} ^{sonds} ^{declinere} ^{des} ^{van} ^{doe} ^{den}
May ^{met} ^{veinig} ^{sonds} ^{beduift} ^{reliet} ^{is} ^{de} ^{van} ^{visiapour}
met ^{ongue} ^{van} ^{voort} ^{of} ^{van} ^{andere} ^{portugees} ^{van} ^{plac}
ontrent ^{synn} ^{land} ^{paelend} ^{geconque} ^{reert} ^{des}
van ^{synn} ^{de} ^{hand} ^{als} ^{Cominge} ^{Broch} ^{dia}
Cambay ^{is} ^{van} ^{verliep} ^{de} ^{hand} ^{des} ^{geveens}
sacque ^{van} ^{by} ^{van} ^{doe} ^{den} ^{Cominge} ^{met} ^{de}
andere ^{gereconquire} ^{gesamert} ^{soodanig} ^{conque} ^{reert}
met ^{ong} ^{secoer} ^{van} ^{voacter} ^{sonds} ^{by} ^{der} ^{hand} ^{neem}
schoon ^{van} ^{geleent} ^{presente} ^{soo} ^{voet} ^{met} ^{of} ^{van}
dat ^{tege} ^{voordig} ^{staet} ^{van} ^{Com} ^{als} ^{reliet}
desjnd ^{aan} ^{van} ^{lange} ^{sulle} ^{veille} ^{gedoeg} ^{des}
dier ^{van} ^{genoug} ^{gesprek} ^{sonds} ^{omme} ^{ickel}
met ^{onneodig} ^{discoer} ^{met} ^{van} ^{importune}

of een anderwaer plaetsse boec d'indijst naech toe lachti; soo u'itbreue
L'ou' Des' Comp' Raded' negotium' & Des' sic & g'neralle
naech bereijst van s'achis w'ille verscecken & Daerom s'ceet
aechte d'eede ontrent d'wo Meersum' statie & yea verijctel
telles.

Dusd' comen niet boec by naech d'wo d'wo s'ceet
Despeet' van s'ceet dat d'wo s'ceet d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
s'ceet in d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
naech d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
moest' loep' vand'wo portingel' s'ceet s'ceet aen yea
s'ceet by ald' d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo

Mant by d'wo g'nerale d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
s'ceet is den v'ict' van t' acc'ement der s'ceet d'wo
s'ceet in d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
lang'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
van India. s'ceet oech veel cond'wo g'beurd' eenig'wo s'ceet
in boec racht sal v'eedig' d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
s'ceet bespr'ing' by ald' d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
g'nd' d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
s'ceet niet s'ceet s'ceet d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
s'ceet d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
van d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo

In tey' v'oordig'wo g' t'atten' d'wo d'wo d'wo d'wo
met d'wo portingel' d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
s'ceet d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
v'ees' d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
eenig'wo s'ceet in d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
van d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
om'wo v'el'ndig'wo v'eed' d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo
d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo

Der ted' dat d'wo s'ceet in d'wo d'wo d'wo d'wo
d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo d'wo

Maend'.

Van yedert salt voortaf, nicht oirboin vrees, denigum sijnlepe sijnre
 dunn vlootum, doot dunn stract van Malaccaum of tann andeluum
 Das sagich, Particuliere nach dunn Cistum van India
 Soukattuum of tann dunn Dofst van pers sia a f
 tann sendz. Ces vraduum vraduum Edum alvooez ghenouysdatt
 Daer v Deteguerdt Diedo, dat Soa v dunn Cist
 van India van onsum Nauactum maestd getloegullat. v
 doet dunn vrandz getz vmoogd Souidum Dettid, soodanig
 sijnlepe of tann sagich (langz dunn Cist van Cabo
 Comerin tot Soa in Cijst excomendum) als tann
 ransd of tann denigum a f vraducto, tann Soez.

Sijn Dins vordt ylltendert, dastz a f se vraducto
 Jendv dide. Edum met langdu op te Dondz; dan alsoe op
 dz toest van pers sia Mitsgaderd op onsum Dervactis
 comp. vraducto Dattv enige sactguld, acumerctend vraducto
 sijn voorgdualle; Dettid niet cinnid door vj guld tot dz
 Dpendicax f selue corctid vj te vlongz. It vraducto
 dat in dunn Edum sijnlepe niet misouydz vraducto.

Alade dat in conformite van ghenomd resolutie dd. 2. doct^{ro}
 Pieter vraducto Raet van India etd^o met de sijnlepe
 Bandoe vj v Dertogden vraducto yllactid Dettende
 dz Cargasdz col tende Incoapd als vj factuynuum
 te sijn is de Somma. Dij Dmo Jantarie
 dresd Jactis naent vaderlant vraducto, al vraducto Dett
 offer gesact oner dunn sijnlepe vraducto Dettid Dettid
 vraducto f Dettid de Jactis vraducto vraducto
 dunn vraducto. Dittid dunn Jactis vraducto f
 af ydragid Dettid met dunn tinctis sijnlepe yent
 enderde vraducto sijnlepe of f vraducto vraducto met de vloote
 nach pers sia te vraducto; sijn dyster soord.
 Moors, Souidendun Minmosa vj Souidatt
 v. dz Sultan van Dandron met Dett laed. v
 van particuliere Moors vraducto denigum vraducto
 dastz.

dalgh op ysfonds endes: et de yddommedes tyt nadmich
dy 10^e Januar van Sontracht. Dy 15^e Maert daer
dy volghendaw stect sicut. De keten was Samson + seil
ghyals.

Succyuum de ydwersum D^e Sonnen. Den 1° Maer bove
Meruotz den moerz daz daz daz onre gegens dnyge moerz goederz van Souat
goederz at vracht.
naer persia & vandact isleder Beruadts of vracht ouer
te veerd. op insigwe ymdete Particuliere niet allez de
sfeepen extraordinaerz bteumendz. maer daer bouz de
Dandel installij maetguz. Dan acygesiz Dactre daz
Ed^el^e yeintenderde de seyndz. Nadmich om de hand
vande Comp^e met meeroer doordet te promoueerz & vore
Dact allez te yandeerz sudaerz can erlangt veerdz te
opsigt de meel te goederz iust Indistans met
Ca^esilas ouer laut in persia veerdz acygebryst: ende
voornamentz de Engelsz de Moorz. daer mede yedi
nig te veerdz syn: niet allene om din incomstz van
Samson & de buect stitiz vande draefte te be
grootz: maer sonderlinge beneuolentiz vande yroete &
particuliere dact doer becoomz. daer vdy in fltyz deet
van allez yef tron. Telt & van yemeeite ver
vrempt soude veerdz. so is t reger veerde Comp^e
alstz vorderlycat yconcluederendz alle der Meerz
goederz (ouder recognossance van de doerz draefte)
bel doerz ouer te veerdz om als D engelsz doh onse
ongeloz daer iust te dinoz ende de yendyent D^e van
alder dact dorbittanz Souatatz. Souu^e Mirmos^a
die de Comp^e in deele yeloyentgeoz yroetez fa
traede Comp^e & yedamentz: de Inuouenderz vore
end te praseruiderz. Daermede ond alstz deesse
yconfirmeert

Jan isdy onder iind de Engelsz ey t laerz dan par
ticuliere goederz meerder doordet. daz & yroete
draefte maetke. dan de Nederlantse Comp^e te

respette.

177
respecte onse sseep doorde aencomste vande principaelste
Coophuydes beestijde sijn verroquies & met sletste & veyning
draecht geuende waerz als Cobacte Coopen groue cletos
& a f t yelaeds daer de geseyde Engles. naer alden
maetguld, & eyne goederz van Wld f soude mogt vrees
sitt laeds door onse sseep f seil gegaez de Co teds
Ca filad a f t getoomd, & f meetendeel dan goederz
altdaemz adu frant om te embarquedz veerdig sijn
s seepende alhoord van de Co teds & mee f draecht
geuende Coopmansschappz. & ald dan eenige plaetsz vuerig
sijnde) de grooue waerz: als tobacte Coopen & daer
dan sy naer f soo wete draecht uelmez als vande sijn
sorteringe door vild de Coophuydes siende yez met
s seepz door dandz ydeom tingeert werdz oubbelem
draefte te betactz. & naer daerz Nijtz (sroomz
yemetez) seyt te dandz.

Voordesz plaetsz den Engelse Comp: vidualz als Cap
Coophuydes maetguelactz, widdactz & eenige particuliere
Coophuydes van Soutratte (goederz en ver sijn a f t
s seepz) draecht vry ge doudz te vrees. Dan is dit
gebruick door des sege vboordigz Resolunt afgesust
& wort niemant vry d: vergint als daer de Comp
sijn f van fickerz: als daer sijn d: Souueren
Mirkosa, A f don, Sabandack, Mirsa, Mamotte,
Mirsa Moctima: & de sijnde van d A f dandigz:
alle andere eenige Coopmansschappz laedende, vboorde sandz
aensilz de geboone draecht a f t geuordert vdelte
geerijcke mede veel dien sijn vboorde door de onse
Soutratte doortoen vliert in gduent sonder de Comp
Maetguelactz & vdi selact (op 't d vboort niet vbat
consideratidz) soo veel pramaentidz int laer van d
Dode gedette goederz jaerz naer persia door daer
Particuliere vdeleningz sonder vrecht toe te laetz.
naedemat de Comp niet van daer maer sy van
Comp groote doordez gemetdz...

Onder foortel $\text{\textcircled{S}}$ practica van eenige groote Daere Coepmans
 sijn, die altoos $\text{\textcircled{S}}$ noch om reedend door gementionde
 exempt van draughte sijn $\text{\textcircled{S}}$ moeten gevonden worden. vseter
 deszelfs Maetkelack mede Daere Versoonagies
 vseter speer. Licmaels op des naem $\text{\textcircled{S}}$ buyter vseter
 van Daere meet terd goederen aet bytende, die daer
 tijds of te andere Coeplijdes toe behoort, daer een
 groote sijnclagies gemeter: heb dit haer vseter onder
 vonder op den naem vander Sabandae. Dagie daer
 partje goederen vseter aet gesceet die dem niet
 toe quamen vseter Dalien den $\text{\textcircled{L}}$ Commande Jacob.
 van. Staet de behoort. Draecht daer voer y ge
 vorder. Deet $\text{\textcircled{S}}$ alsotwel de Comp^{de} Maetkelack
 soodanige onbetamen. Deeder genouysaem bekenet sijn y
 plaets datse Daere Meesterd daer van sonde vseter
 $\text{\textcircled{S}}$ des Comp^{de} sijnade voor soo veel y daer is voercome
 soo sijn sy lijdes Deeders $\text{\textcircled{S}}$ medestander van buyt
 te Dalien dat inde verclaringe vander ondersjyden
 sorteringe yetal geubijst ende quantiteit van goeder
 meesterd sijnge $\text{\textcircled{S}}$ regis vseter te sijnme $\text{\textcircled{S}}$ Daere
 sijnclagie vseter. Want alle benaence maetkelack ont
 rouwige lijdes Daer Cal vseter aliet seer vorder
 sijn om des Comp^{de} pro sijnge by soo danige $\text{\textcircled{S}}$
 andere ytegentf. andere in vander te geue.

Vengesid de Engtsch met de portuyees vseter Dilax
 Daere in yelack goederen yeen tidico van Wyande sijn
 onderwerp vseter: soo sijn veel meer de Indabnant
 Coeplijdes traecht sijnne goederen inde vseter
 sijnclagie sijnclagie $\text{\textcircled{S}}$ vseter vseter Daere sijnclagie
 merckel vseter vseter vseter vseter $\text{\textcircled{S}}$ de yinst
 vander gemeene man niet alletne sijnclagie
 vseter ten respecte vseter vseter der Mooren
 vseter naer $\text{\textcircled{S}}$ van pers sijn. Maer naemnt
 met deet acubreyge vander Coepmans sijnclagie van
 Combaye

Cambaya & Sustrattē naer Soa & andere Wyand portu-
 gelyc: voortnaemend' inde gemachte Capitulatie is geaccorde-
 & sids volgende de Engelse president aen alle Coopluyden
 in Sustrattē de voete yedads (Diet in somme Dins
 by fytē daer naer te sijegue) Tot vbeleguers yeloe
 de Portuytense met groote col' tē Jaere genootsaccet
 sijn ydveest armados de kemoē te equippeert & in see
 te Doons van vbelegue ongelods niet alleene sully ont-
 last t' vberde & geen genaer dan Malabacse piraty
 onder vberde sijn: Maer sully door Daelse armado & t'
 volge daer op daerende tegen onse & andere Daere Wyand
 comen gebrücken.

Politickelicheit de gemachte vrede van Engles &
 Principals dit stück van het overhoerē der moerse
 & portuytense goederē naer onse Wyandē Daenē &
 Landē naer der in siende, soo aeste naer myn cordell datter
 geet Draeticabelde nofte beter middels conne vortge
 vberē vberden ald' met de Beschuyge boer Soa
 Dier vortē op sijn plaats met de voortnaemē te moyses
 yedonctē daer alle vaert & toe voer op yow Gander
 portuytense Daenē te velenē? dox alsoo vertruūdenof
 door bondige reedē? soete persuasie? of te genoyssame
 protestatie? sully sal conne te vberge yebroeft vberde
 & Daere voortnemē ystint, soo soude vber luytelē?
 conne yedure datter vordre moyte & nicūvde onliē
 tū sijn byde de Comp^{an} ont' tads soude, Dier
 jme onse soo vlyse? Dierne te Comp^{ortere}, dat
 vly met yocoe Acten & besjette daer ongeb sully
 conne aen vlyse, want de onteedē Creatūre, sēz
 mens, s' lereu Dm eyen recht tū Dantfaieu

Wij vberē vber de Lo^{cau} D^{ty} Majores een af t' sijn
 vberē dan met de Engles in vordre contentie ofte sard
 inge te yradegue, & der Daliē Doozde reconmandē
 dan nicūvde qūē tū te vberste, alvadae het vber
 met Daere Lo^{cau} slyade & onteē op dat met vberde

Dierne

presently feyde de Comp^{te} Dacw fortijne niet is sonder te
beteyden dat veel verstaag befoerden want te ghyes in midde
mattige factuys. Doy niet is dese als veeck van te sfaad
genolijc. Want by aldien de Engelsz get den yestrict
vande portijes. xeedz. Is toe vloten dan allow koopman
sfaad, a si tentie van vloten, diuers & Ammonities
van oorlooge de vrees vort toe get tady; soo mooge de
Nederlants^{te} Comp^{te} velc doe ter doe luyt de yand
Dandel op Dinscrattez & Derssia Quittet, Is dan
te vrees vanden Comp^a dan dacz luyt; Daer demar
So ex Dederen: grooten gajis vant vloten; consumptie
van diuers & Ammonities van oorlooge stelt van soo
royactz. vloote (als daer toe vtrioch vande Dandel
& resit tentie van Dacw Quatt vlijige sal vordes
yerequireddet) by die Dandel niet mooged syz ten
suppottet.

De Gemelte Engelsz Derss dit daer is Derss van
Commick op af scortinge & minderinge van harte
sfuldes goede partseye syde yeproocireet & onse resident
Dacrine merckez vercloncht vrant toe veel in det
met diuers sw Dactetoz traft te vtrbloemz, soo
blyctet oyster dat det yez hant is id met
contant yett te medel te yad. Is syde te coopz;
maer velle dat inz volgend de ymadelto contractz
de vtrleende mandamentz van synne Oratj^{te} doet
af tect scortet & van synne factoorz prompte
vokoeninge vordert sonder dem met sfoone vvoor
sonder genolijc te lattet vtrgenodijc. Det id veel
vbadu dat de frequentantio van t doct is groot
ongelodz & sbaere sfonteyagis (dus euen veel fact
ouiternyded yedaz dicme) mede vrdyge. Is dat
yedaeme Gastid is vnde de vore scroditid
& Dattede sfunndz. Doy Dier & feyde factie

Ce.

te overledige, wat Interest de Comp^a leys met soo ez Capitale
 Somma (sonder enige dienst daer van te trecken) jaers aen
 een volgende te sijner stad. Intyendert wat wilm te Raer
 Ed^e sonder geniet in die voor daer int faculo sifulo
 jaers retourde wand Communcte of te synne May
 factorez bequaemly maer laet ons weder kettes tot daer
 Manne daer byt getact. Debbes...

flot sijn dan cargoens
 in goersia.

De aengebrachte Cargasodunz sijnde op goede consideratiez
 als by resolutie van Satto des 10^{en} february te sijn is. Is
 Jameton op t spoedigt te met t vaertuyf vande sijter
 als lant gebroft. Is door sulantse^m hoochdes tot indere
 Comp^a logie op gedradge. t wdeleg vorderde goordetst
 dan de godden door onse Matroosz te datz arbediz. Gad
 lant tot inde Dachtgijss te brengz. Naerdemaet van
 sijn tot sijn cruaclis is de matroosz in t flot sijn Is op
 dradgen wanden goederz, grooted^e Raer dit tafstige
 wanden te werck stelled. Is de Comp^a medder sfaen
 adu datz als det loon van hoochdes sijnde (Montreand^e
 maer ontrent 100. 150. Guld) compt te bedraegez.
 begalind datz daer by de gijn te^m Is genuegent
 Deoer vande grote Is insonder d^e vande yemene man
 grote^m capiteit Sienly met de^m godden door onse
 eygen Natic te laetz hoochdes sijn det Daged^e
 broot. daer dan de ygeel daer moete leuiz n^e
 Mont te trecke...

Comind sijn

De groot seegz, die gedruet ont adu vrees in Bandat
 sijten gebronte geualis is. Det t veroorsacht de gen
 denotende Quantiteyt Omnis sijn op verre naer niet
 is voldac, alsoo ydarste sijn vernit de grote aff
 waeteringe vande geserftz velle gesmolte Is rouinge
 van weming Cracht Is soo danig met slicht Is v^elyng
 smenyt vbad, dat by de raet den temning geode
 bitat, de^m oncol Is niet conde. A t v^elyng.

Op de liberacie toe segginge van al sijn tenue tege de portugeesche door des gheboers **Commande** Antonio delcodri
 extraordinaire yecommitteerde acnd: verhoor van **Silva**:
 pers: sijn yedaer: Deet sijnne **Maay** acnd: **Comp**: **Alcantara**
Commandements: omme eenige portugeesche fergatte, tot de
Strop **Dainu** vande conqueit te van **Ormus** s: **Bandar**
Sancro op lant stachde te mooghe naer daer neemde, te
 tot gebruyche toe te sul te sonder no: stand dat **Doo**:
 yem: **Maay** daer mede anderd ver: tach **Deet** daer
 yem: fergatte inde **Dolt** s: van ver: sijn, tege
 de portugeesche s: tot sijn hulpe sijn gebruychet word
 sonder naer andere lan: te mooghe veruocde, yed: uerde
De door des: verheerde: id: ongedient.

Inde alsoe wtet met gratitide ges: fienckes des **Sultan**
 van yamcron bevilligt vrad: eenige van: door **Dacdo** fergatte
 te mooghe equipere s: met on: te voerde: soo sijn naer
 yedaer: visitatie van yecommitteerde **Schippers**: s: op:
 timmer linge: maer wtet vande doors: vaerting: s: bequaet
 geoordeelt om nauyghabel te maedghe, tot wtien d: toerising
 ont: alle noetsadqueit **Deet**: voornactment: s: ront **Dout**:
 tot maer te: yset vverche, seyls s: freyls: s: vrad: s:
 ontbreckende. **Der** **Dalich** by des **De**: **Commande**
Jacob van: yrad: s: te oersta: s: by vrees: van:
Op **Coopman** **Nicolaes** **Jacobs**: oiers, s: s: de vact
 van: respect: s: s: op **Consideratie** vrad: ygeallig:
Anialite id: besloote **De** **Equipere** van: meer
 ymentionnetrou fergatte door des: s: te fractio:
Com meer den doors: oiers, s: cordet: s: s: ubte **De**
 by sijnne **Mis** s: s: ach s: s: **De**: dessel: s:
 toe sul: tinge met o: dencomp: s: vande **Sis** **Da** **stom**
Da **der** **lantse** s: s: s: (die van alle d: naer: **De** **Doo** s: s:
 yeproindet: s: ygeu: s: s: yed: s: fall.

Het quipeldes & aduulmds vande meer genoemde feryatte
foude; boot de Comp^e niet alto dien fuy Vaardemact
alleene; doo leeye comp^e in d' fect bys. & deffels' fow
tuis finge by naer soo veel fink' co' fte, Van of tme; ye
daifru' feryatte; in Contratts of in Cambaya met
confent van Moors Souueren Mirmosa vaders &
geoeft. & naer wysf van fadchez op yctimmittiged
met d'et faght. V. Camclies gepractifect w' daer
foe genoufsadm ydletgent fect; doorualls; Defalich.
datme; niet fal voblyttert blyue; acnd; Soltan ofte
vbel fyn Committ^e. Mag^t van persia, die blym
fobv' d'et foud; imagineerd; doo Comp^e een; groot
Dien t met d'et confentend; van d' fotee vnde
& ongetarmeede feryatte; gepra' fect te Deber.
& dies volgendes Nactmact; d' d'obshu' resit f'arim
by d' een; of fow d' andere Middel; d' d' d' d' d' d' d'
vorder; vwant d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
ydueralityt van langem fadch; d' d' d' d' d' d' d'
dat de Moors & Devidens' princ; d' d' d' d' d' d'
& d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
Van d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'.

Inde Dal fagie' f'ar f'is de golt t van persia
& Contratts f'eb; mees; d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
onfo comp^e f'is d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
aldich oem voin; & f'ulex toe laet; de d' d' d' d' d'
& d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
f'afalyatt' gepa' f'ect f'inde; f'raft to blyue
outrant to d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
of f' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
doorgaend; meerder; & doorgaend; co' d' d' d' d'
vonder; d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'.

81

Door lange Jarije Duackdus Deeds inde yolt t van persia
geuoteert. datmij onder de Cist van Arabie Salix mede
calmte dan onder t lant van persia onder boort id
silex door bet t agte soe Radt tuch des in Dam van
sunde gepa seert id te frafte des open vval t det
wat te lant van persia is boort te crygh; loopende
by contrarie windy cothe gangez ouer t vder deuz
van Persia nae t Dondende.

Wij seldt onnodig uwe D^e te relatteerz t yeene op
oude vder comde van persia int ontuottez van
Dortuyers Armade is door geuallz t yeene inde
Edom van Suldaly int ontlacdz vande cothez retorez
yetsogeert id. Alsoo des G. Baerent Pietersse
by syne M^o sine daer van brede genouf yetsreuz
Deet t acu vrien rapportz ond tseereuz. Doe vord
des de G. Comp^e soude geuallz Deeds, dat oom
sfeerz t oessel t col t ed: retourez sonder soua
t adu te doch van persia directez. Daer cotz
nae Battalia yduomz Daddz (naerdemael toez
in Soukattz yeene goedere laeddus vderding
doorder Dant vachz sillez ude. D^e deel
betet ald vey considerdez.

Deet ons indigmal doch vderdener, dat des D^e
Souueren D^e Diett dact selude is D^e vort mit
de yantsz vloot door D^e vder t synden
t by de yntercepterde Bridulz nyf de Souerdem
yaleze St. Pago vdoomz, van ymadestez dreed
fil t s s de portuyeres t Engels; Mitsyaders
van ydqinpedde Dortuyers vloote sfeerz tot vru
tydinge van Daer C^o t v voboumentz vda t ber
tst, dese facten in yelz nae vdenegulz yduomz
Deet t G^o at laids vande Comp^e D^e vach
gedirijelt.

gedirigdet dat de vds. se^{ne} vloot de reuou^{er} Souuerayn niet
bedot s^{on} aengedach viderig seggeⁿ toe goets. alsoo vbel luy
ted^e se^{ne} ouerweeg^e stont de Dörtigech^e vanden clym^e
Maist & subacten onseⁿ S^{ch}ep^e doot de Enghel. deⁿ vol
cooment^e yemidseent wordende. soodajige ydossis te
occasieⁿ die noyt wordets yegate ofuⁿ Daeruides^e soo
al doopeⁿ cryg^e sullig^e niet sonds^e laet^e vloot by yach^e
sonder Daer^e Fortuym^e te bespeureⁿ. & ond^e alleⁿ
Moog^e. aⁿ v^{er}d^uck te doeⁿ.

Maer dese Vertrouweⁿ v^{er}deⁿ Ed^el^e Dieⁿ so bedoort ord^e
sullen v^{er}lles & de Comp^e Negotieⁿ soodaning^e sills d^e
manieren dat de p^{re}qu^{er}tes & inconuenient^e Daerboin
aengedot. sills yev^{er}et & dooygecoom^e v^{er}deⁿ s^ulle
yduou^{er}fyed^e can yeg^e s^udeⁿ Alameer de Negotieⁿ boug^e
yeg^e v^{er} deⁿ op v^{er}l^e Ditt^e v^{er} deⁿ v^{er} deⁿ met
de s^{ch}ep^e yachdeⁿ naer S^ull^e v^{er}deⁿ medeⁿ yeg^e
v^{er}deⁿ Nader Dant soo Ind^e Dandel als anders^e dooy
y^{er}uall^e & y^{er} of tressert^e is. can yduou^{er}fyed^e. v^{er}deⁿ lant
N^eruia. deⁿ Normand^e. of te mit de dnytlsew
s^{ch}ep^e yachdeⁿ naer Bantani. Simatra ofte Jambay
v^{er}deⁿ Ed^el^e met v^{er}ic^e & extract^e v^{er}deⁿ cond^e
yeg^e. sonder Datm^e des Daln^e te bed^e deⁿ v^{er}
cosied^e s^{ch}ep^e & reuou^{er} so yduou^{er}. soo dan v^{er}an
als extraordinarium^e storn v^{er}deⁿ v^{er} diem^e indeⁿ mach^e
van April & May et d^e v^{er} van India ondet
v^{er}deⁿ is. teⁿ s^ull^e.

Ind^e soo v^{er}deⁿ Ed^el^e Dieⁿ so mit com^e redoluc^e
soo sills mit alleⁿ onseⁿ Diaualeⁿ vloot^e ben^e v^{er}
deⁿ Enghel^e naer deⁿ Col^e v^{er}deⁿ Cas^etilaⁿ & coopman
s^{ch}ep^e com^e v^{er}ou^{er}. & daer dan Daer^e yeg^e l^e
v^{er}deⁿ. Maer bou^e dieⁿ beter^e val^e sag^e in v^{er}deⁿ
coom^e v^{er}deⁿ v^{er} ter bequamen^e v^{er} deⁿ v^{er}
ten lang^e om mit yemact^e ondermat^e yeg^e v^{er}

Ed^el^e

Alle nootdadelghe deden naer bedoorens is vrye van dadelghe
yepromidertt te vreden.

De soother van syde vachmede de sifepg lyde is
Deer dacht door sich syn. Debben ons onsiestig yemactte
de Eit of te eylands van Simatra tydede als te dach.
Vreesende veruirt de Crauidos, die onder de Aquiatok
dagede met groote veldmentie geeygent, alle onse vdr
gesleue Seid te verliese. In inderder extantitete
te veruialde sulce dat met laucers ontrent de straedt
Sinda. Is de vlatte donche te vgette 23 daege
Debben dock ytraigt alsoo alle onse vurd vroment
lyde vachter is vrant dait gecousimert vdr, op de
23 July laet te leeds yencetsadert sjs gebee
De reede van Sillebacke ten te doen om onse vdracht
sifepg. Datre ongedruycked seyl vdr te veruialde.
De van tyd vachter is vrant te prouidertt: Eoof
atnytsich langsacm onse vdr led dede van tyd
aldade soude vdrcomde deden: syn dy 31 July
vdranner de vdrind van noort vdr te begonde te vdr
De dake yint tus lichte als sig vdr vdr van yem
Sillebacke onder seil yegach: eynded door eenige vdr
flac vdring. De prince vdrlander mit gaedde de
opper vdr vdr dandam Eit van dave gepaffert
met ydront doof vdr dargel vdr in bedoide saun
vdractert des vdr vdr vdr vdr.

Maer de sifepg vdring van durrath of
vdr vdr van persia vdr dergue. Is van durrath
naer nootvending: van soo vdrteleghe voyagie vdr
in ydratde coere van cabo comerin te vdr 080
de of s: om tyde lengte te vdrcomde. De vdr
van Simatra van vdr vdr de Equinoctiael
als te dach vdr langs inde vdr van May
vdr vdr vdr id: datme met de lant vdr vdr
als dardre vdr vdr: vdr vdr vdr vdr vdr
ydr vdr vdr vdr vdr vdr vdr vdr vdr

vloot.

vlootz gdeliclic onder vonds. Adde. Dactz ttey de
Wamietumz Besny. den yduocimmedes Luetack, sonde
lant als te doez ydecome id' volgendu' dy tyt van foost
Mois son. Doorgacu. vonds dan. SO. bejeyen.
waer Doormez quad. & niet sonder Merckes vlied' van
tyt der eylandz of van So. Eur. van dan Sumatta
tan als broek crygd' onnuw (yt d' vlootz als geytets)
ten voer woedigew' teysan van Souvrattez naer Saino
te Erlange.

Inden dit is Corted' (Ed' Ad') tyddu' op dz tegh.
woedigew' consis tatum van Dandt ju' Quartier
van Susteram. & Dicksie met der yduolge van d'ge
u'be. D'ge D'esse willez door dragt. & b' consider
atium ydu'. Op dat u'be Ed' naer yduidige
ydu'ft van onfue Medde broeders (vdiend' lange Janige
continuatie met der remis. van dan Dandt. & de
dependentiez van die D'esse adygebragt) dade op soo
Janige resolutiez moogch' n'ndez, ald' u'be. Ed' naer
desse. & de Dooge vlyt' d'eer. & b' nyt bindige
ydu' tot de Comp' Drogred' te met te d'ionie
vandu' Dentract' oostindis. van Comp' & b'
Dackan Ed' Capitat'. Gulle v'ers. tacz
te bel doon. Ietsoucheend' dit n'ys motel & v'roog
int goede. Marz yduomez v'erde als p'comend' van
dz seer yea. p'dictioniet & de Comp' v'roffyt
Soucken. & d'naer.

Wid' Diermede
dele Destränge. Nian Daffe, vlyse & seer
Dentruise Dieren, den almogende. v'iddend'
dat door u'be. Delle. kloekmoedig. & vlyd'
Beeydt

83
Beceijt, de Sacche Int Particulier, Alsoo Mooye
Werde yegouueruet & yestiet datse mooye ydeye
tot ette ende reputatie dan t daerlant, yedensyde
Drof lytch doorde Generaete Nederlandts, van
Oostindische Comp^{te} & iude So^{me} on tesse
lyches lof

Actum Int Schip & Gulde Zynant te
Arde voer Battavia Ditz 23^{en}
Augustij 1635. Onder Hecken

Onder Ed. Onder Damien Sinnart

Johan van Weij

Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly a header or title.

Second block of faint, illegible handwriting, appearing as a list or series of entries.

Third block of faint, illegible handwriting, continuing the list or entries.

Fourth block of faint, illegible handwriting, continuing the list or entries.

Fifth block of faint, illegible handwriting, continuing the list or entries.

Sixth block of faint, illegible handwriting, continuing the list or entries.

Seventh block of faint, illegible handwriting, continuing the list or entries.

8

85

Math 167

87

2
3
4
5
6
7
8
9

171